

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Ex inedia macies. Mores occulti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Mure, de qua unguis tantum promineant, cetera sanguis concretus esse videatur: quem postea pe-
ctori & femoribus apprimendo sovet eodem incubitu quo volucres ova, paulatimque ita confor-
mat & lingua subinde lambendo perfectum reddit. Utitur hoc exemplo Ambrosius ad nos cohori-
tandos, ne prolem nostram, quantum ad animi rationem pertinet, instar Ursini partus initio edi-
tam, ita informem coalescere patiamur, sed disciplinarum linguis lambendo curemus, ut ad huma-
nam, quippe rationis participem, effigiem conformetur. Nam de lingua, quæ significet eloquenti-
am, alio differuimus Commentario.

EX INEDIA MACIES. CAP. XLIII.

Mores occulti.

AD BUNTHOMINEM inedia confectum intelligi per Ursam in specu latitatem, & ore pedes lam-
bert evitatrix, quod esse mores eos significat, qui soleant in imo mentis recessu delitescere: atque ita
B dem corpus simile fortita est, grave, compactum, indistinctum, prægelidæ feræ, quæ spelæis in primis gau-
det, accommodatum, unde Φωλάδες ἀρκτες dicuntur à Thocrito. Nam, ut Theophrastus & Sostratus
ajunt, Ursi primum antra habitationibus commoda ostenderunt: hi siquidem tempore dierum cir-
citer XI, licet longe plures alii ponant, quibus in recessu aliquo delitescunt, priorum pedum suæ
vivere, ac nihil edere prohibentur: cui rei documentum habetur, captum per id tempus intellino
inani esse, atque ita id connivere, ut adducatur prope cohæreat. Id vero libenter ab eo fieri tradit: Aelianus
cum se præpingue serenitatem, ac pleniore corpore grayatum, quo pinguedine concocta fiat agi-
tor. Apud Eustachium legas Athenienses aliquando famis ultione multatos, indignata Diana, quod
Ursam, quæ in Munychio ejus facello nata esset, interfecissent, ut ita per inediæ affigerentur, qui a-
nimal inediæ patientissimum sustulissent.

VIRAGO. CAP. XLIV.

MULTEREM præstantem animis, non molli, sed virili vigore præditam, plerique significare dum
volunt, Ursam pingunt, Pantheram alii: sunt enim hæc ex omnibus animalibus, maribus fero-
ciores animosioresq; cum in ceteris foeminae sint omnino moliores; Plutarchus tamen non Ursam,
sed Leænam ponit in hoc albo cum Panthera, ubi rationem inesse brutis disputat. Ceterum in co-
dæ generæ foeminae omnes aquæ cum maribus fortitudine pollere contendit. Quare Menæchmus e-
tiam apud Plautum, uxorem quam timet Leænam vocat, dum leoninum cavum intelligit ædes in qui-
bus illa habitat: Ursorum autem saevitia nobilitatæ sunt, Lucania, Umbria, Britannia. Nam ex Bri-
tannia velut ex altero terrarum orbe, longa & periculosa navigatione, ut tunc videbatur temporis
advechi Ursi ad populi Rom. spectacula, maxima fuerunt admirationi.

PUELLARIS ASTAS. CAP. XLV.

QUIA vero suæ natura Ursæ cohident se intra frutices vel spelæa, nisi quantum pabulationis pueræ olim
gratia prodire coguntur: isq; mos plurimum in recte institutis civitatibus obseruantur, ut in-
nuptæ puellæ domi clausæ custodiantur, non absurde nonnulli commenti sunt, puellas Ursæ simula-
cro referre: nam & hoc quoque sapit antiquitate. Siquidem apud Euripidem Hypsipile, & apud Ari-
stoph. Lemniis, ac Lysistrate, puellas apud Athenienses olim Ursas vocari solitas legitimus, & apud Pol-
lucem, αὐταντες verbum invenias, quod Latine sonat in Ursas abiare. Id vero erat, cum puellæ, an-
tequam nuptiarum tempus appeterent, pudicitia causa Diana consecrabantur.

PROVIDENTIA. CAP. XLVI.

NEQUE illud dissimulandum, licet ab Ægyptiis minime traditum, quod per recentem in ca-
vum Ursam, nonnulli providentiam significari volunt. Ursæ enim, ut apud Aelianum legas, ita ditas
provida est, ut saluti sua consultura, cum se in cavum recipit ad peculiarem inediæ, ne per vestigia
deprehendi possit, tantum illi natura calliditatis indulxit, averris vestigiis irrepatur retro: eo scilicet
modo quo traxit Aventinas Cacus in antra boves, atque ea specie venatores fallat, cum egressa in-
de videatur, non autem ingressa.

S

IRA,